KONKURENTSIAMET

Justiits- ja digiminister Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja digiministeerium
info@justdigi.ee

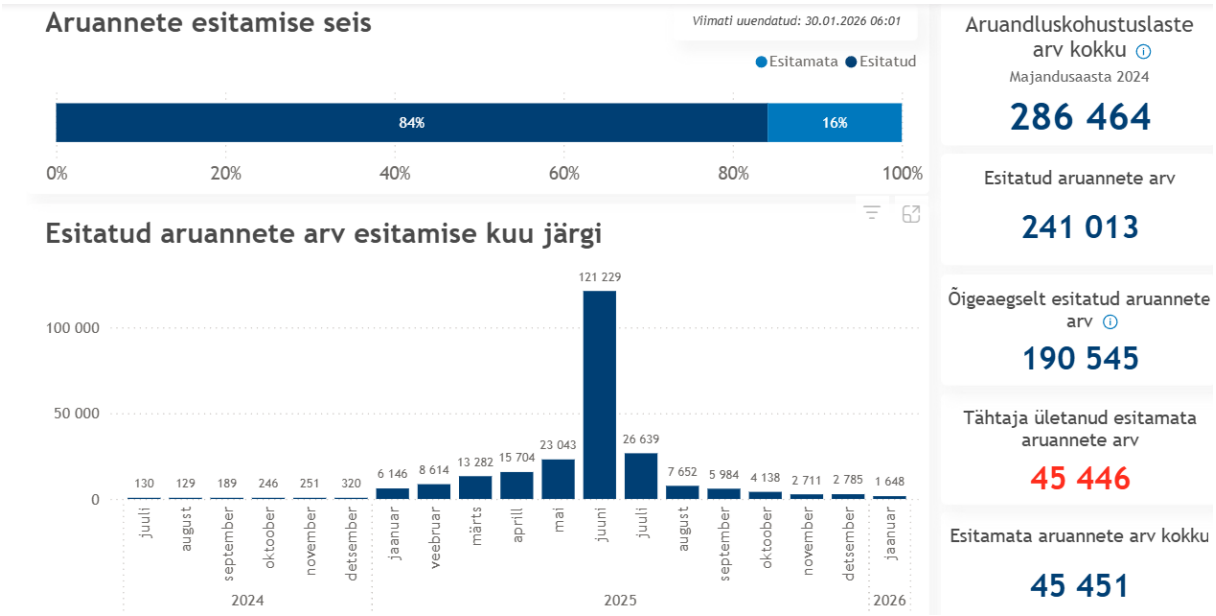
Meie: 30.01.2026 nr 12-1/2025-001-4

Maksejõuetuse teenistuse pöördumine

Austatud proua minister

Me pöördusime Teie poole 14. novembril 2025.a (kiri 12-1/2025-001-3), kuid paraku ei ole Teilt ega Teie kolleegidelt seni vastust saanud. Käesolevaga pöördume veelkord Teie poole, sest oleme tõsiselt mures Eesti ettevõtluskeskkonna pärast, mille reguleerimisel ja järelevalves on ka Teil oluline roll Eestis täita.

Tänahommikuse s.o 30. jaanuari seisuga ei ole pilt võrreldes novembri keskpaigaga oluliselt muutunud. Kui novembris oli tähtaja ületanud esitamata majandusaasta aruannete arv 47 292, siis täna hommikuse seisuga on see 45 446, hoolimata sellest, et majandusaasta aruannete esitamise tähtaeg oli põhikirja järgi reeglina juba 30. juuni 2025.a (k.a).

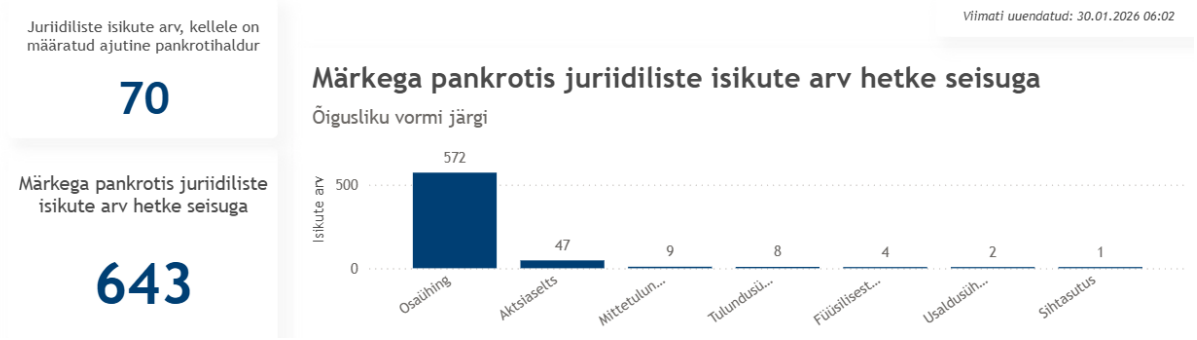
Avalikkus (kodanikud, tarbijad, lepingupartnerid, võlausaldajad) ja riik (sh registripidaja ja

Maksejõuetuse teenistus) ei tea nende 45 446 juriidilise isiku kohta sisuliselt mitte midagi. Samas need juriidilised isikud osalevad igapäevaselt tsiviilkäibes edasi tehes tehinguid, kuid samas peidavad oma tegelikku majanduslikku seisu (või varatust) mistahes võlausaldajate eest.

Me oleme kahjuks sunnitud otse küsima, millal Teid ja teisi poliitika kujundajaid hakkab huvitama see, kes need inimesed on, kes Eesti ettevõtluskeskkonnas niiviisi tegutsevad? Miks poliitika kujundajad ei luba nendele inimestele (omanikele ja juhtidele) kohaldada asutamis- ja juhtimiskeelde kuni need inimesed oma käitumist muudavad Eestis õiguskuulekaks? Kas Te olete äriregistrist uurinud, kas rikkujate hulgas on muuhulgas *näiteks* e-residente, kes Eesti ettevõtluskeskkonda ära kasutavad? Kas Te olete uurinud, kas nende hulgas on *näiteks* Eesti avalikus sektoris töötavatele inimestele endile kuuluvaid ja juhtimisele kuuluvaid äriühinguid? Kas Te olete uurinud, kas nende hulgas on teistes riikides äri- ja ettevõtluskeelu saanud inimesi, kellel lubatakse Eestis vabalt juriidilisi isikuid asutada ja neid siin juhtida ning miks nad Eestis seda teha saavad?

Meie Maksejõuetuse teenistuses leiame, et **Eesti ühiskonnas on märkimisväärne kogus latentset maksejõuetust, mille varjus tehakse raskeid juhtimisvigu** ning mis oluliselt mõjutab Eesti ettevõtluskeskkonna mainet, usaldusväärsust ja ausust. Latentse maksejõuetusega ja selle taga olevate juhtide ja omanikega ei tegele keegi. Suur osa võlausaldajad „võitleb mõttetult tuuleveskitega“, et enda raha võlgnikelt tagasi saada. Seadusandja loodud mistahes maksejõuetuse liigile suunatud avalikud teenuseid neid enam paraku ei aita. Võlausaldajad kannatavad.

Juhul, kui Eestis on **umbes 45 000 juriidilist isikut**, kes ei täida mikro- ja väikeettevõtjatele sätestatud ülilihtsaid raamatupidamisnõudeid ja iga-aastast ühekordset aruandluskohustust, siis ei saa mitte kuidagi loogiline olla, et Eestis pankrotistus eelmisel st 2025.a üksnes 154 juriidilist isikut. Tänahommikuse seisuga on Eestis kokku märkega **„pankrotis“ kokku 643 juriidilist isikut.**

Ometi kui rääkida võlausaldajatega, võlanõustajatega, kohtutäituritega, ajutiste halduritega, saneerimisnõustajatega, võlgnikega ja pankrotihalduritega, siis **Eesti upub võlgades, lepingupartnerite ees võetud kohustusi ei täideta või ei suudeta täita, menetlused „jooksevad liiva“.** Teistes võrreldavates riikides on pankrotistunud juriidiliste isikute arv statistikas kordades suurem ning trendina viimased aastad pidevalt kasvav (sest majandus ei ole taastunud).

Me leiame, et Eestis võimutseb juriidiliste isikute varatus. Me vaatasime aastal 2025 maakohtute ettepanekul läbi 192 varatut juriidilist isikut ning aastal 2024 kokku 193 varatut juriidilist isikut. Neile ei saa äriregister kunagi märget „pankrotis“ külge panna, sest nendes isikutes puudus vara, mille arvelt pankrotimenetlust läbi viia. Võlausaldajad ei saanud mitte midagi. Need menetlused raugesid. Samas olid need enamjaolt raskete juhtimisvigadega äriühingud. **Meie esialgsetel andmetel jättis üks selline varatu püsivalt maksejõuetu ühing aastal 2025 maha keskmiselt juba ligi 400 000 (nelisada tuhat) eurot võlgu.** Töötajad on esitanud pankrotiavaldusi kohtutele, et saada töötasud kätte. Eesti Töötukassa andmetel on selliseid tööandjaid olnud viimase kolme aasta jooksul umbes 250. Ka need numbrid ei jõua mitte kunagi äriregistri statistikasse, sest pankrotti välja ei kuulutata.

Toome Teile **üksikud** elulised näited varatutest püsivalt maksejõuetutest juriidilistest isikutest:

1. *Võlgnik Cafe Cape Town OÜ. Äriregistrisse kantud 09.12.2024, osakapitaliga 1 euro. Pankrotiavaldus esitati kohtusse 31.07.2025. Osaühingu asutajaks on* [redacted] *ja Posterum Invest OÜ.*

Juhatusse kuulusid [redacted] ja [redacted]. Juhatuse liige [redacted] on varasemalt olnud seotud äriühinguga Bobotie OÜ, mis kustutati 07.01.2025 äriregistrist majandusaasta aruannete esitamata jätmise tõttu. Võlgniku loomise aluseks oli Bobotie OÜ varasem tegevus samal üüripinnal, mille renoveerimiseks ja sisustamiseks investeeriti [redacted] isiklikest vahenditest 30 050 eurot. Võlgniku majandustegevus seisnes kohviku pidamises Balti Jaama turul Tallinnas. Ajutise pankrotihalduri hinnangul oli võlgnik liiga optimistlik jätkates kolm aastat ebarentaabliks osutunud Bobotie OÜ äritegevust. Võlgnik alustas tegevust juba makseraskustes, võttes üle üürilepingu koos võlgnevusega ligikaudu 13 500 euro ulatuses. Poole aasta jooksul ei olnud äriühingul võimalik võlgnevust vähendada vastupidi, ebapiisava käibe tõttu üürivõlg kasvas ning üürileandja rakendas seadusest tulenevat pandiõigust ja korraldas kioski tühjendamise. Võlgniku kohustused olid summas 20 113 eurot, millest 19 543 eurot on üürileandja nõue ning 570 eurot maksuvõlg. 14.11.2025 lõpetas kohus menetluse pankrotti välja kuulutamata raugemise tõttu.

2. *Võlgnik CM Real Estate OÜ kanti äriregistrisse 20.05.2008 tegevusalaga enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus, juhatuse liikmed olid [redacted] ja [redacted]. Võlgniku mõlemad endised juhatuse liikmed on läbi teinud pankrotimenetluse. Võlgnik kustutati äriregistrist 31.10.2016 majandusaasta aruande esitamata jätmise tõttu ning täiendav likvideerimine algatati võlgnikule kuulunud ja hüpoteegiga panditud vara realiseerimiseks 25.05.2017. Likvideerimismenetluse käigus ei tuvastatud muud võlgnikule kuuluvat vara peale kinnistu, millele oli seatud hüpoteek Luminor Bank AS (AS DNB Pank) kasuks ning kinnistu võõrandati likvideerija Indrek Leppik poolt 2018. aastal. Võlgniku kohustused kokku olid 330,20 eurot, mis tulenes äriregistri 17.11.2022 määratud trahvist ja kohtutäituri täitekuludest. Viimane majandusaasta aruanne on esitatud 2011 aasta eest, s.o 14 aastat tagasi, hilisema perioodi kohta igasugused raamatupidamisandmed puuduvad. 2011 teeniti müügitulu 95 569 eurot, kasum 35 602 eurot, bilansimaht 741 999 eurot. Hilisemad andmed kuni äriregistrist kustutamiseni 31.10.2016 puuduvad. Ajutisele haldurile ei ole teada, kas ning kui suurel määral on andmeid säilitatud elektroonilisel viisil ja paberkandjal. [redacted] et tema käes dokumentatsiooni ei ole, [redacted]. Likvideerija valdusesse mingisuguseid võlgniku raamatupidamise dokumente üle antud ei ole. Likvideerimismenetluse lõpetamine viibis põhjusel, et juhatuse liikmed ei esitanud likvideerijale raamatupidamise algdokumente, ilma raamatupidamisdokumentatsioonita ei olnud likvideerijal võimalik äriregistrile likvideerimismenetluse ajal võlgniku majandusaasta aruandeid esitada. 10.09.2025 lõpetas kohus pankrotiavalduse menetluse raugemisega pankrotti välja kuulutamata kohustades ajutist haldurit võlgnik likvideerida ja registrist kustutada. Tänase st 30.01.2025 seisuga on võlgnik äriregistris.*

3. *Võlgnik SA EHTNE Saaremaa märgis esitas pankrotiavalduse kohtule juunis 2025. Võlgnik kanti äriregistrisse 18.12.2020 eesmärgiga märgise Saaremaa Ehtne toode haldamine ja arendamine; märgise kandjate võrgustiku tegevuse koordineerimine; läbi märgise tuntuse kasvatamise ja ühistegevuste edendada märgise kandjate arengut ning majanduslikku toimetulekut. Tegevusalaks oli jaemüük kauplustes. Teadaolevalt oli sihtasutuse loomise eesmärk see, et kasumliku jaemüügi toel muutuks sihtasutus isemajandavaks ja tegeleks kohalike toodete müügi ja müügi edendamisega. Kahjuks sihtasutus mitte kunagi isemajandavaks ei saanud. Sihtasutuse müügitegevus lõppes oktoobris 2024. Registripidajale ei ole võlgnik esitanud ühtegi neljast majandusaasta aruandest. Võlgniku kohustused kokku olid vähemalt 29 410 eurot (maksuvõlg 7 879 eurot ja 65 tarnijat summas 21 531 eurot). Võlgniku vara väärtuseks oli 1,18 eurot. Üheks maksejõuetuse põhjuseks on sihtasutus ise märkinud juhatuse juhtimisvead, eelkõige puudujäägid laoarvestuses. Ajutise halduri esialgsel hinnangul oli SA EHTNE Saaremaa märgis maksejõuetuse üheks põhjuseks 2023-l aastal toimunud 30%-line käibe langus ja kindlasti ka äriplaani nõrkus. Kuna tegevuse ajal majandusaasta aruandeid ei ole koostatud/esitatud, siis pole maksejõuetuse tekkimise täpsem aeg teada. Ajutisele haldurile esitatud andmete alusel saab järeldada, et SA EHTNE Saaremaa märgis oli maksejõuetu vähemalt seisuga 01.01. 2024. Kohus lõpetas pankrotiavalduse menetluse raugemisega 30.09.2025.a.*

4. *Võlgnik The Estonian Crew Company OÜ. Võlgniku juhatuse liige oli alates 01.03.2021 [redacted]. Võlgnik asutati 2021. aastal eesmärgiga vahendada lennupersonali, piloote ja pardateenindajaid. Võlgniku ainsaks kliendiks oli Nordic Aviation Group AS gruppi kuuluv Regional Jet OÜ. Võlgnik muutus püsivalt maksejõuetuks 2024. aastal kui Regional Jet OÜ lõpetas tööjõurendi lepingu. Regional Jet OÜ teavitas avalikkust maksejõuetusest 20.11.2024 ja samal päeval lõpetas ta kõik lennud. Regional Jet OÜ pankrot kuulutati välja 07.02.2025. Võlgnikul oli nõudeid ostjate vastu summas 168 054,49 eurot, mis on ebatõenäoliselt laekuvad ning võlgnikul oli ainsaks varaks [redacted]. Võlgniku teadaolevate kohustuste suurus oli vähemalt 77 175 eurot, millest maksuvõlg 58 601 eurot ja 18 574 eurot võlgnevus töötajatele. Kontoväljavõttest nähtus, et võlgniku juhatuse liige on päev enne majandustegevuse lõpetamist st 19.11.2024 teinud väljamakse enda isiklikule kontole summas 75 000 euro (selgitus: Consultancy Fees). Ajutine pankrotihaldur leidis, et konsultatsioonileping juhatuse liikme Saksamaa äriühinguga on näilik ja*

seetõttu tühine tehing, kuna tegemist on iseendaga tehtud tehinguga ja teenuse sisu kattub juhatuse liikmele pandud ülesannetega. Suure tõenäosusega on juhatuse liige tehingu tegemisel rikkunud lojaalsus ja hoolsuskohustust ÄS § 187 lõike 1 tähenduses sõlmides lepingu ja makstes tasu iseendale. Esineb ka kahtlus, et konsultatsioonileping on sõlmitud tagantjärgi eesmärgiga maksta iseendale tasu. Kui juhatuse liige ei oleks päev enne majandustegevuse lõppemist iseendale nn konsultatsioontasu maksnud ei oleks tekkinud ka maksejõuetut olukorda. Ilmselt oli juhatuse liige teadlik Regional Jet OÜ majandustegevuse lõpetamisest ja enne teate avalikustamist muutis võlgniku maksejõuetuks, et olemasolevad kohustused kannaks võlgniku asemel Eesti Töötukassa ja maksud töötasudelt jääks tasumata. 10.03.2025.a. lõpetas kohus otstarbekusest lähtudes pankrotiavalduse menetluse pankrotti väljakuulutamata raugemise tõttu. Ajutise halduri tasu summas 2500 mõisteti välja solidaarselt võlgnikult ja osanikult, kuna osakapitali sissemakset ei olnud võlgnikule tehtud.

5. *Võlgnik MVMaja OÜ (pankrotis, endine ärinimi AMV House OÜ), kelle pankrot kuulutati välja 29.09.2023. Pankrotihaldur esitas 13.10.2025 kohtule ettepaneku lõpetada pankrotimenetlus raugemise tõttu, kuna pankrotivarast ei piisa pankrotimenetluse kulude katteks vajalike väljamaksete tegemiseks. Alates võlgniku asutamisest olid osaühingu juhatuse liikmeteks [redacted] ja [redacted]. Võlgnik asutati 29.12.2016 ja tegeles puitmajade ehitamise, monteerimisega Islandil, Rootsis, Norras ning Eestis. Võlgniku maksejõuetus kujunes välja 2021. aastal seoses ehitusmaterjalide ja energiahinna järsu tõusu, tööjõukulude kasvu ning ettevõtte eksporditurgude (Norra ja Islandi) jahtumisega. Ettevõtte rahalist seisu halvasid täiendavalt klientide makseraskused ja maksejõuetus, sealhulgas suurima koostööpartneri Splendid Entreprenad AB pankrot Rootsis (kelle vastu on võlgnikul nõue 63 685 eurot). Nende asjaolude koosmõjul muutus ettevõtte netovara püsivalt negatiivseks ning lühiajalised kohustused ületasid oluliselt käibevara. Halduri hinnangul ei reageerinud juhatus muutunud majandusolukorrale nõuetekohaselt. Vaatamata 2021. aasta lõpuks väljakujunenud maksejõuetusele jätkati tegevust, mille tulemusel ettevõtte finantsseis veelgi halvenes. Halduri hinnangul kujutab maksejõuetuse seisundis tegevuse jätkamine endast rasket juhtimisviga, mis võis kahjustada võlausaldajate huve. Samas ei ole haldur tuvastanud andmeid, mis viitaksid kuriteo tunnustega teole, nagu varade põhjendamatu väljaviimine või mittesihipärane kasutamine. Võlausaldajate nõudeid ei ole menetluses kinnitatud ning tasumata kohustusi võib olla kuskil 700 000 euro ulatuses. Pankroti väljakuulutamisel oli võlgnikul varana korter Tamsalus, natuke ehitusmaterjali ning mõned tööriistad. Pankrotivara müügist laekus 3 238 eurot, täiendavalt laekub eeldatavalt Rootsis läbiviidavast menetlusest veel kuni 1 273,70 eurot. Rohkem laekumisi võlausaldajatele ei ole ette näha.*

Analoogseid näiteid Eesti ettevõtete juhtimisest, on teenistusel üle 500. Seega – võttes arvesse ligi 45 000 aruandluskohustuslase majandusaasta aruannete tähtaegselt esitamata jätmist, siis tasub meie arvates tõsiselt mõelda, kui palju võib tegelikult Eesti ühiskonnas olla latentset püsivat maksejõuetust, raskeid juhtimisvigu ja lepingupartnerite ebaausat käitumist? Mida tuleb Teil ja teistel poliitika kujundajatel teha selleks, et muuta reaalselt inimeste käitumist Eesti ettevõtluskeskkonnas tegutsedes? Näiteks kas registripidajal peaks olema õigus ja kohustus (Saksamaa eeskujul) keelduda uue äriühingu asutamisest enne kui n-ö vana äriühinguga pole asjad korrektselt isiklikult ära lõpetatud? Kas tähtajalisi juhtimiskeelde võiks kohtueelses menetluses kohaldada Ühendkuningriigi ja Iirimaa praktika näitel Eestis riiklik järelevalveorgan - Maksejõuetuse teenistus?

Lisaks 14. novembril 2025.a Teile edastatule soovime Teie tähelepanu juhtida asjaolule, et vastavalt pankrotiseaduse § 91 (*ärikeeld*) lõikele 5 olete just Teie see valdkonna eest vastutav minister, kes saab määrusega kehtestada loetelu, milliste välisriikide õigusaktide alusel määratud ärikeelde Eestis tunnustatakse. Vt Justiitsministri määrus "Välisriigis määratud ärikeeldude tunnustamine Eestis" kehtestamine–Riigi Teataja Loodetavasti on ministeeriumil kavas alanud aastal selle teemaga lõpuks süvitsi tegelda - kasvõi EU INC ehk nn 28 õigusliku reziimi raames.

Lugupidamisega

Maksejõuetuse teenistuse nimel
(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Viimsalu
juhataja